

भाग्यक समाचार, हल्ला र अफवाहरुले जसरी जनजिवन अस्त व्यस्त बनाएको थियो, अहिले कोरोना भाईरसको महामारिको अवस्था पनि त्यस्तै छ । हामि सबै मिलेर यसको निराकरणमा महत्वपूर्ण भुमिका खेल्न सक्छौं । यसकालागि हामिले विश्वसनिय एवं स्रोत सुलेका सहि सूचना निर्णयिक तहसर्म प्रवाह गर्न सक्छौं ।

Coronavirus CivActs Campaign (CCC) ले सरकार, सञ्चार माध्यम, संघसंस्था र आम नागरिक बिचको सूचनाको दुरी कम गर्न देशभारिबाट संकलन गरिएका हल्ला, नागरिकका जिजासा तथा प्रश्नहरू संकलन गरी तथ्य पता लगाएर आम नागरिकलाई सूचित गर्दछ । यसले आम नागरिकका आवश्यकताको पहिचान गर्नुकासाथै हल्लाहरूले कुनै नकारात्मक असर पुन्याउनुपर्व सान्दर्भिक तथ्य आम नागरिक समक्ष प्रवाह गरी जोखिम न्युनिकरण गर्दछ ।

यु.ए.ई. ले फिलिपिन्स र नेपाललाई कोरोना भाईरस राहत अनुदान पठाय

तरिका: अरव न्यूज

सरकारले कोमिड - १९ प्रतिकार्यका लागि छुट्याएको अनुमानित बजेटः

जन र्खास्थ्य तथा सामाजिक मापन (व्यारेन्टाइन व्यवस्थान, समुदाय परिचालन, संक्रमित तथा उनिहरूको सम्पर्कमा आष्काहरूको पहिचान, निगरानी, ईनिट पोइंट र समुदाय स्तरमा परिक्षण, ईमर्जेन्सी रेस्पोन्स टिम परिचालन) :	रु. ३,४७,३५,६२,०००	
सरकारले अस्पतालमा हुने कोरोना उपचारको लागि छुट्याएको अनुमानित बजेटः प्रति बिरामी प्रति दिन जर्मा उपचार खर्चः	रु. २,९६,७९,९०,२००	रु. २५,८३९
व्यवस्थापन, अनुगमन र अनुसन्धान :	रु. ४४,९३,८७,६८०	उपचारको लागि छुट्याएको बजेट र प्रति बिरामी प्रति दिन जर्मा उपचार खर्चको तुलना गर्ने हो भने, सो रकम एकदमै थोरै हो । यस हिसाबले, यदि कुनै एक बिरामीलाई २० दिन अस्पतालमा राखेर उपचार गर्ने हो भने, सो बजेट करिब ६ हजार बिरामीलाई उपचार गर्न मात्र पुऱ्येछ ।
जर्मा :	रु. ६,८९,०९,३९,८८०	

स्रोत: <https://drive.google.com/file/d/1Jrg02HTqN-q8KkUESCne35GreQOL199h/view>

हल्ला र तथ्य

काठमाण्डौ उपत्यकामा सवारी साधन चलाउन टाईमकार्ड लागु गरियो भनिएको छ । के लकडाउन खुला भएको हो ?

अत्यावश्यकिय सेवा प्रदान गर्ने सरकारी कार्यालय, बैंक तथा वितिय संस्था, उद्योग, जलविद्युत लगायतका ठुला आयोजना र अन्य सरकारले यस अधि सेवा सुचारु गर्न पाउने भनि निर्णय गरेका कार्यालयमा जाने कर्मचारीको हकमा थप कडाई गर्दै तोकिएको समयमामात्र कार्यालय देखी घर आवत जावत गर्न टाईमकार्डको व्यवस्था गरेको हो । सर्वसाधारणको लागि लकडाउन यथावत छ ।

स्रोत: <http://www.moha.gov.np/>

कोरोना महामारीको समयमा मानव अधिकारका गुदा अझै ओभेलमा पर्ने त हैनन्? यसको अनुगमन गर्ने कुनै विशेष संयन्त्र छ की?

कोमिड - १९ बाट उत्पन्न वर्तमान जटिल परिस्थितिमा मानव अधिकारको अवस्था अनुगमन गर्न राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, नेपाल बार एसोशियसन, नेपाल पत्रकार महासंघ र गैरसरकारी संस्था महासंघ नेपाल समेत चारवटै संस्थाहरूका प्रतिनिधि समितिलित उच्चस्तरीय मानव अधिकार अवस्था अनुगमन तथा समन्वय समिति, केन्द्रस्तरीय, प्रदेशस्तरीय र जिल्लास्तरीय मानव अधिकार अवस्था अनुगमन समिति गठन गरी कार्य गरिरहेका छन् । विस्तृत जानकारीको लागि हटलाईन **९७७९ ९ ५०९००००** बिदाको दिन समेत २४ सै घटा खुला छ ।

स्रोत: <https://www.nhrcnepal.org>

संक्रमितको कन्द्यावट ट्रेसिङ भरपर्दो नभएर संक्रमितको संरन्या बढ़दैछ भन्छन् । वास्तवमा कन्द्यावट ट्रेसिङ गर्ने प्रकृया के हो ।

कोमिड - १९ केशसंग १५ मिनेट भन्दा बढी ६ फिटको दायरा मित्र आकुन्ने सामुन्ने भएको, शारिरीक सम्पर्क भएको, संक्रमितसंग पिपिइ बिना प्रत्यक्ष सम्पर्कमा आएको, कोमिड - १९ केशसंग १५ मिनेट भन्दा बढी बन्द वातावरणमा सम्पर्कमा आएको, विमानको सन्दर्भमा कोमिड - १९ केशको २ सिटको वरिपरी बसेको (तर, केशले अधिकतम चहलपहल गरेको, सार्वजनिक शैचालय प्रयोग गरेको खण्डमा भने सम्पूर्ण यात्रुलाई उच्च जोखिममा राख्ने), केश हेरचाह गर्ने व्यक्तिले पिपिइको उलंघन गरेमा उच्च जोखिममा राखी परिक्षणको दायरामा ल्याईन्छ ।

स्रोत: <https://nepalpolice.gov.np>

सिमा नाकामा खटिएर चेकजाँच गर्ने कर्मचारीमा संक्रमण सर्ने जोखिम बढी छ भनिन्छ ।

सिमा नाकामा खटिएर चेकजाँच गर्ने कर्मचारीले सेवाग्रहीसंग सोधपुष्ट गर्दा कमितमा पनि दुई मिटरको दुरी कायम गर्ने र आवश्यक कागजात स्वच्यान कपी अपलोड गर्न लगाई वा इलेक्ट्रोनिक माध्यमबाट मगाई हेन्ते व्यवस्था गरिएको छ । कागजात नै हेन्ते परेमा पञ्जा लगाई सुरक्षित तरिकाले हेन्ते भनिएको छ ।

Source: <https://drive.google.com/file/d/1Prz1sPcQv04O9ToqlWkTsf7txsnR0hNo/view>

सूचनाका स्रोतहरू

नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंरन्या मन्त्रालय कोरोना
माईरस रोग (COVID - 19) सम्बन्धी स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रतिकाय

स्वास्थ्य र जनसंरन्या मन्त्रालय

कोमिड(१९ को अवस्था)

नेपाल श्रम शक्ति सर्वेक्षण

कोरोना कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०७६

कृषि तथा पशुपालन विकास मन्त्रालय

सुरक्षित हुन के गर्ने

जोन्स होपकिन्स कोरोना
माईरस स्रोत केन्द्र

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय

मुख्य गन्तव्य राष्ट्रमा रहेका नेपाली कामदार

साउदी अरब	कुवैत	बहराइन	कतार	युएई	ओमान	मलेसिया	दक्षिण कोरिया
३,५२,६६७ नेपाली	८२,६३० नेपाली	२८,२७६ नेपाली	८,३६,००१ नेपाली	२,३१,०८८ नेपाली	८,२५० नेपाली	४,६९,१३१ नेपाली	५३,६२१ नेपाली
३५,०८८ संक्रमित	८,६८८ संक्रमित	८,८५६ संक्रमित	२२,५२० संक्रमित	१६,२४० संक्रमित	३४०० संक्रमित	६,६५६ संक्रमित	१०,२०१ संक्रमित
४२ नेपाली संक्रमित	२१ नेपाली संक्रमित	४९ नेपाली संक्रमित	२ नेपाली संक्रमित	६१ नेपाली संक्रमित		३ नेपाली संक्रमित	

स्रोत: <https://who.sprinklr.com/>

ShramikSanjal विदेशमा रहेका श्रमिकहरूका लागि महत्वपूर्ण जानकारी

कुवैत: १० मे २०२०, आइतबार बेलुका ४ बजे देखि ३० मे २०२०, शनिबारसम्म कुवैतमा पूर्ण कफर्यु लागू हुने भएको छ । कफर्युको अवधिमा कोअपरेटिम सोसाइटी (Cooperative Society), खाद्यानन आपूर्ति गर्ने लगायत ज्याँस सिलिण्डर वितरकहरू भने खुला रहनेछन् । कफर्यु अवधिभर बेलुका ४:३० देखि ६:३० सम्मको समयमा आफु बसोबास गर्ने क्षेत्रभित्र मात्र कार वा अन्य सवारीसाधनको प्रयोग नगरी मास्क लगाएर सामाजिक दूरी कायम राख्दै हिँड्डुल गर्न सकीनेछ ।

यु.ए.ई.: दुबईमा २४ घण्टे लकडाउनको नियम खुकुलो पारे पनि केही नियमलाई भने अझै कडा बनाएको छ । बेलुका १० बजे देखि अर्को दिन बिहान ६ बजेसम्म पर्मिट बिना यात्रा गर्दा ३००० दिरहा जरिवाना तिर्नुपर्ने छ । यदी पर्मिट नै लिनु परेको खण्डमा अत्यावश्यक औषधी उपचारको लागिमात्र पास उपलब्ध गराईने छ । पास अनलाईन बाट लिन सकीनछ ।

परदेशमा पीडामा परेका श्रमिकहरूको “घर जान पाउँ” अभियानले अर्को चरण प्रवेश गरेको छ । “घर जान पाउँ” अभियानको जापन पत्र “परराष्ट्र मन्त्री, श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्री, नोबेल कोरोना रोग रोकथाम तथा नियन्त्रण उच्च स्तरीय समन्वय समितिमा पेश गरिएको छ । साथै, बैदेशिक रोजगार र श्रमको क्षेत्रमा कलम चलाउने पत्रकाहरूलाई पनि zoom meeting को माध्यम द्वारा यसको बारेमा जानकारी जारीएको छ

\$ फलो द मनी

जर्मा

खर्च

संघिय सरकार

तिन पठक गरेर नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय मार्फत छुट्याईएको
करिब १ अर्ब ४८ करोड
कोरोना भाईरस जोखिम नियन्त्रण,
रोकथाम तथा नियन्त्रण कोषमा जर्मा
करिब २ अर्ब २० करोड

कोरोना भाईरस विरुद्धका गतिविधिमा
नेपाल सरकारले गरेको खर्च
स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई निकासा

करिब १ अर्ब ८८ करोड

रक्षा मन्त्रालय मार्फत कोरोना रोकथाम
र नियन्त्रणका लागि चाहिने स्वास्थ्य
उपकरण खरिदको लागि

२ अर्ब ३४ करोड निकासा

दाता

ए.डि.बि.

करिब ६ अर्ब २० करोड

विश्व बैंक

करिब ३ अर्ब ४८ करोड

आई.एम.एफ.

करिब १३ अर्ब ९ करोड

युरोपियन युनियन

करिब ९ अर्ब ८० करोड

प्रदेश

जर्मा रकम

खर्च गरिएको रकम

बाँकी रकम

प्रदेश १

करिब
२८ करोड ९६ लाख

करिब
१५ करोड ९ लाख

करिब
१३ करोड ८० लाख

प्रदेश २

६१ करोड

१७ करोड ७० लाख

८३ करोड ३० लाख

बागमती प्रदेश

४० करोड

१२ करोड ३२ लाख

१७ करोड ६५ लाख

गण्डकी प्रदेश

करिब
१५ करोड

९ करोड २० लाख

५ करोड ८० लाख

प्रदेश ५

२३ करोड ६० लाख

१३ करोड ६० लाख

१० करोड

कर्णाली प्रदेश

५० करोड

१३ करोड २० लाख

३६ करोड ८० लाख

सुदूरपश्चिम प्रदेश

करिब
४० करोड २० लाख

२० करोड १५ लाख

२० करोड ८ लाख

नोट: यो विवरण पूर्ण हैन। उपलब्ध माध्यमबाट संग्रह गरी राखिएको हो।
थप सही तथ्यांक संकलन गरी परिमार्जन गर्दै जानेछौं।

कोमिड - १९ रेस्पोन्सलाई प्रभावकारी बनाउन सरकारलाई ७ सुझेव

१. राहत वितरणमा भएको आय व्ययको विवरण सबैले सजिलै बुझ्ने भाषामा सार्वजनिक गर्ने ।

२. सरकारले बाँड्ने राहतमा गुणस्तरियता सुनिश्चित गर्ने ।
गुणस्तरहिन राहत सामाजी बाँड्ने जो कोहीलाई कडा कारवाही गर्ने ।

३. अनुगमनको पाठोलाई चुस्त बनाउने । अनुगमन र कार्यान्वयन गर्ने एउटै समिति हुगुहुदैन । अनुगमनको लागि छुट्टै स्वतन्त्र संस्थालाई जिम्मेवारी दिनुपर्दछ । राष्ट्र सतर्कता केन्द्रलाई अनुगमनको लागि सकूय भूमिका दिन सकिन्छ ।

४. रिक रहेका कुठनीतिक नियोगमा तुरुन्त पदपुर्ति गर्ने ।

५. विभिन्न देशमा फसेका नेपाली नागरिकलाई तत्काल नेपाल ल्याउने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

६. अरित्यारको सकूयता बढाउने । कती पैसा कहाँ गयो ? केमा खर्च भयो ? खर्च गन्यो कि गरेन ? भनेर सोधने । अनियमितता भयो भनेर कसैले उजुरी नै गर्नु पर्दैन, समाचारलाई आधार बनाएर पनि कारवाही अगाडी बढाउन सकिन्छ ।

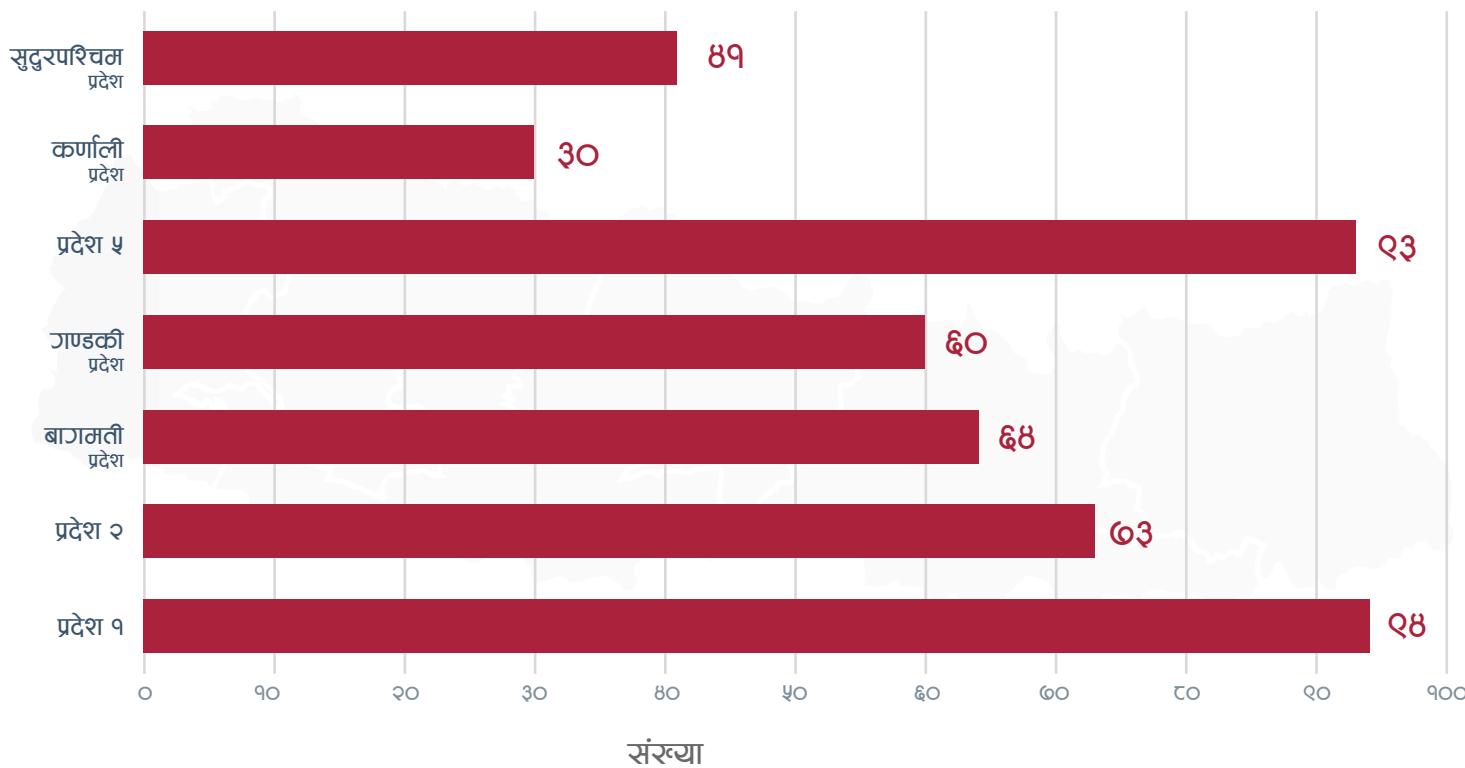
७. नागरिकलाई सरकारको उपरिथितिको अनुभुती गराउन, हरेक नागरिकका आवश्यकताको प्राथमिकिकरण गरी माग पुरा गर्ने स्पष्ट मापदण तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

**सुर्यनाथ उपाध्याय
पूर्व प्रमुख आयुक्त,
अरित्यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग**

लकडाउनको समयमा मानसिक स्वास्थ्यको महत्व

लकडाउनको समयमा विभिन्न प्रदेशहरूमा भएका आत्महत्याका घटनाहरू

चैत्र ११, २०७६ - बैशाख २०, २०७७

अहिलेको लकडाउन जस्ता कठिन अवस्थामा मानसिक स्वास्थ्यको बारेमा विचार गर्नु महत्वपूर्ण हुन्छ । माथिको ग्राफले लकडाउनको अवधिमा आत्महत्याका घटनाहरू अझै तिब्र रूपमा बढीरहेको देखाउँछ । अनिश्चितता, डर, घरेलु हिंसा, दुर्योगसन आदीले मानिसमा तनाव र मानसिक रोग निर्मात्याउँछ र प्राय आत्महत्याका घटनाहरू डिप्रेसनले गर्दा भईरहेका हुन्छन् । प्राय सबै खाले आत्महत्याका घटनाहरू रोक्न सकिने खालका हुन्छन्, त्यसैले यस्तो अवस्थामा समुदाय स्तरमा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग बढी जरुरी हुन्छ ।

स्रोत: <http://www.pahilopost.com>

यो अंकमा समेटिएका हल्ला, सवाल तथा सूचनाहरू, बिभिन्न संस्था तथा व्यक्ति, नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेब पेज, सामाजिक सञ्जाल, र सिमिक एकसन टिमले यहि अप्रिल महिना मित्र २००० भन्दा बढी व्यक्तिसंगको संवादबाट संकलन गरिएका हुन् । विषयको महत्व, सान्दर्भिकता र तीव्रतालाई ध्यान दिएर हल्ला, सवाल तथा जिज्ञासाहरू छनोट गरीएका छन् । यो अंकमा समेटिएका जानकारी बुलेटिन प्रकाशित भएको मिति सम्म सत्य छन् ।

Coronavirus CivActs Campaign is brought to you by Accountability Lab Nepal.

